REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto: 16 -12- 2016	
Šifra: 020-07/16-1556/3	
Povezava: 502-07/16-18	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-407/2016/6
Datum: 14. 12. 2016
Zveza: dopis št.: 020-07/16-1556/2 z dne 16. 11. 2016

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

– Odgovor na poslansko vprašanje Nade Brinovšek v zvezi z odhodi mladih zdravnikov v tujino,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 114. redni seji dne 14. 12. 2016.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Podpisnik: Lilijana Kozlovič
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 76 32 9e c4 (

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-407/2016/5
Datum: 14. 12. 2016

Odgovor na poslansko vprašanje Nade Brinovšek v zvezi z odhodi mladih zdravnikov v tujino

Poslanka Nada Brinovšek je Vladi Republike Slovenije postavila pisno poslansko vprašanje v zvezi z odhodi mladih zdravnikov v tujino. V poslanskem vprašanju poslanka opozarja na pomanjkljivosti in slabosti slovenskega zdravstvenega sistema, izpostavlja pa problematiko odhoda mladih zdravnikov v tujino. Pri tem še navaja trditve slednjih, da jih pri odločitvi za delo v tujini motivira plača, predvsem pa možnost razvijanja strokovnih ambicij, nabiranje izkušenj ter kompetentno in varno opravljanje dela. V povezavi s tem je Vladi Republike Slovenije postavila naslednja vprašanja:

1. »Glede na dejstvo, da vedno več mladih izobraženih zdravnikov odhaja v tujino na delo, me zanima ali je pristojno ministrstvo sploh zaznalo tovrstne odhode?
2. Če je, ali je že reagiralo in kako? Če pristojno ministrstvo še ni reagiralo, me zanima ali bo in kdaj bo pripravilo ukrepe, ki naj bi preprečili nadaljnje odhode mladih zdravnikov v tujino?
3. Ali je v pripravi kakšna nova strategija, ki bo zaposlovala nove kadre in preprečila odhod najboljših zdravnikov v tujino?
4. Kje so po mnenju vlade vzroki za množične odhode zdravnikov v tujino ter kadrovsko podhranjenost naših javnih zdravstvenih zavodov?
5. Ali ministrstvo razpolaga s podatkom, koliko stane izobraževanje zdravnikov, vključno z njihovo specializacijo?
6. Koliko mladih zdravnikov je odšlo v zadnjih 8-ih letih na delo v tujino in kakšne smeri oz. izobrazbeni profili so bili ti zdravniki?«.

V javnosti se operira s podatki o večjemu oziroma množičnem odhodu mladih zdravnikov iz Slovenije, ki pa niso preverjeni. Kot že večkrat poprej poudarjamo, da na Ministrstvu za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) niti na Zdravniški zbornici Slovenije, podatkov o številu zdravnikov, ki so odšli v tujino, nimamo, niti teh podatkov ne zbira katerikoli drugi organ, zato so navedbe o množičnem odhodu zdravnikov v tujino zgolj pavšalne.
Kot vas je ministrstvo že obvestilo v enem izmed že posredovanih odgovorov na pisno poslansko vprašanje, ministrstvo izdaja potrdila o skladnosti pridobljene poklicne kvalifikacije z Direktivo 2005/36/ES, ki ga zdravniki potrebujejo v drugih državah članicah Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) za priznanje poklicne kvalifikacije, vendar pa število izdanih potrdil ni pokazatelj odhoda v tujino, kar je razvidno tudi po primerjavi podatkov o številu izdanih potrdil v letih 2014 in 2015 s podatki iz baze podatkov o izvajalcih zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: BPI), ki jo vodi Nacionalni inštitut za javno zdravje. Namreč ministrstvo je za potrebe odgovora na to poslansko vprašanje primerjalo osebne podatke imetnikov izdanih potrdil v letih 2014 in 2015 s podatki v BPI, kjer naj bi bili navedeni vsi zdravniki, ki delo opravljajo v Republiki Sloveniji. Podatki BPI so iz novembra 2016.
V letu 2014 je ministrstvo izdalo 34 potrdil o skladnosti osnovne usposobljenosti z Direktivo 2005/36/ES in 38 potrdil o skladnosti različnim specialistom. V letu 2015 je ministrstvo izdalo 38 potrdil o skladnosti osnovne usposobljenosti z Direktivo 2005/36/ES in 46 potrdil o skladnosti

različnim specialistom. Skupaj je ministrstvo izdalo 72 potrdil o skladnosti osnovne usposobljenosti z Direktivo 2005/36/ES in 84 potrdil o skladnosti različnim specialistom. Primerjava podatkov je pokazala, da se v BPI več ne vodi 53 zdravnikov, ki jim je bilo izdano potrdilo o osnovni usposobljenosti, ter 38 zdravnikov specialistov. Navedeno pomeni, da je v dveh letih ob predpostavki, da so vsi ti zdravniki odšli v tujino, Republiko Slovenijo zapustilo 91 zdravnikov, in sicer 53 zdravnikov po opravljenem strokovnem izpitu in 38 zdravnikov specialistov različnih specialnosti. Zgolj za informacijo vam pojasnjujemo, da je bilo do 30. 11. 2016 v letu 2016 skupaj izdanih 50 potrdil, zato ocenjujemo, da nenadnega povečanja in množičnega odhajanja v tujino ni.

Po pridobljenih podatkih (podatki so bili pridobljeni v letu 2010) celoten študij medicine stane 60.000 EUR za enega študenta, zato vsakršen odhod študenta iz države ne pomeni samo bega možganov, temveč ima tudi negativni finančni učinek na državo. Sicer v okviru EU velja načelo prostega gibanja delavcev, zato odhodov zdravnikov ne moremo preprečiti, lahko pa jih skušamo omejiti z različnimi ukrepi.

Že pred samim podpisom Sporazuma o začasni prekinitvi stavkovnih aktivnosti (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so na ministrstvu s FIDESOM z namenom izboljšanja položaja zdravnikov potekala pogajanja za spremembo kolektivne pogodbe za zdravnike in »zobozdravnike«, kjer se ureja tudi položaj mladih zdravnikov specialistov v Republiki Sloveniji. V pogajanjih se posebno pozornost namenja tudi zdravnikom specializantom, saj naj bi se vrednotenje delovnega mesta specializanta določilo na način, da vrednotenje delovnega mesta ni odvisno od dolžine trajanja specializacije. Uvedba standardov in normativov dela zdravnikov, ki jih predvideva Sporazum, bi pomenila, da bodo obremenitve bolj enakomerno razporejene. Hkrati bi uvedba standardov in normativov zagotovila boljše pogoje za delo zdravnikov in kakovostno zdravstveno oskrbo. Prav tako bi uveljavitev standardov in normativov za delo zdravnikov, omogočalo managementu optimalno kadrovsko načrtovanje zdravnikov v prihodnje. S Sporazumom se določa tudi dolžnost delodajalcev, da bi upoštevaje normative dela zdravnikov zaposlovali zdravnike po zaključenem specialističnem izpitu. Zavzemamo se za pošteno plačilo za delo, za bomo v okviru vladnega projekta za skrajševanje čakalnih dob predlagali model fleksibilnega nagrajevanja zdravnikov. Vsi ti ukrepi vodijo v smer izboljšanja položaja mladih zdravnikov in bi posledično lahko preprečili nadaljnje odhode mladih zdravnikov v tujino.

Nadalje je potrebno izpostaviti, da je bilo v zadnjih treh letih prav tako razpisanih več specializacij kot je bilo diplomantov obeh medicinskih fakultet v Republiki Sloveniji, kar nedvomno kaže, da se vsem diplomantom medicinskih fakultet v Republiki Sloveniji omogoča pridobitev specializacije in nadaljnjo delo v Republiki Sloveniji. Menimo, da je kadrovska podhranjenost javnih zdravstvenih zavodov posledica nepravilnega načrtovanja kadrov znotraj bolnišnic, deloma pa tudi posledica samega sistema razpisovanja specializacij, ki se izvaja za regije, kakor tudi nepravilne porazdeljenosti zdravstvenih programov po zavodih.
Navedene pomanjkljivosti, bomo odpravili v naslednjih spremembah zakonodaje, ki je predvidena v tem in naslednjem letu.

Z vlaganji v načrtovanje in razvoj kadrovskih virov se med drugim zagotavlja pogoje za nenehno izboljševanje zdravstvene oskrbe, zato je ministrstvo v Resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016-2025 »Skupaj za družbo zdravja« (Uradni list RS, št. 25/16; v nadaljnjem besedilu: ReNPZV16–25) posebno poglavje namenilo tudi Upravljanju kadrovskih virov v zdravstvu. Na ministrstvu bomo začeli z načrtovanjem kadrovskih in materialnih virov glede na potrebe prebivalstva, s čimer bomo zagotovili boljšo dostopnost do zdravstvene oskrbe. Posebna pozornost bo namenjena uravnoteženju zdravstvenega kadra – tudi s prenosom določenih kompetenc in odgovornosti med poklicnimi skupinami in uvajanjem novih vsebin v skladu z razvojem medicine in drugih zdravstvenih strok.

S tem namenom so v ReNPZV16–25 predvideni naslednji ukrepi:

Ukrep 1 Vzpostavitev sistema spremljanja kadrovskih potreb v sistemu zdravstvenega varstva in nacionalnega registra zdravstvenih delavcev.

Ukrep 2 Sprejem Nacionalnega načrta razvoja in upravljanja kadrovskih virov v zdravstvu in ustrezne zakonodaje.

Ukrep 3 V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi uvedba spodbud za delo v območjih, ki so za zaposlitev manj privlačna.

V vezi vprašanja, koliko stane izobraževanje zdravnikov, vključno s specializacijo, vam pojasnjujemo, da povprečni strošek specializanta na leto znaša 32.357,45 EUR. V ta strošek je vključeno plačilo glavnega mentorja, plačilo neposrednega mentorja, razna izobraževanja, ki jih določa program specializacije ter povprečna plača specializanta. Poudarjamo, da prav plača specializanta ne more biti ovrednotena kot strošek izobraževanja, saj specializant tekom opravljanja specializacije opravlja delo, torej gre v tem primeru za plačilo za delo. Navedeno izhaja tudi iz 25. člena Zakona o zdravniški službi, ki določa, da mora specializant, ki po končani specializaciji odkloni sklenitev delovnega razmerja pri izvajalcu zdravstvenih storitev v mreži javne zdravstvene službe v okviru regije, za katero je opravljal specializacijo, za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije, Zavodu za zdravstveno zavarovaje Slovenije povrniti vse stroške, nastale v zvezi s specializacijo, razen plače in drugih prejemkov iz delovnega razmerja. Specializacija se zaključi s specialističnim izpitom. Strošek slednjega znaša 1.612,80 EUR.